

ENSENHADOR

Era lectora de libres	7
Eth senhor Wormwood, eth gran venedor de coches.....	21
Eth chapèu e era supercòla.....	29
Eth hantauma	37
Aritmetica.....	49
Er òme ròi platin.....	57
Era senhoreta Honey.....	67
Era Trunchbull	83
Es pairs	91
Lançant eth martèth.....	101
Bruce Bogtrotter e eth pastís.....	117
Lavender	133
Er examèn setmanau.....	141
Eth prumèr miracle.....	159
Eth dusau miracle.....	169
Era caseta dera senhoreta Honey.....	177
Era istòria dera senhoreta Honey.....	193
Es nòms	205
Es practiques	209
Eth tresau miracle.....	215
Ua auta casa	227

Matilda

Michael

**Senhoreta
Honey**

**Senhor e era senhora
Wormwood**

**Bruce
Bogtrotter**

**Amanda
Thripp**

**Senhoreta
Trunchbull**

ERA LECTORA DE LIBRES

Passa quauquarren de curios, damb es mairs e es pairs. A despriet qu'èth sòn hilh sigue era causa mès pesadeta que te pogues imaginar, ei parièr, se pensen qu'ei fantastic.

Quauqui pairs van mès enlà. Era adoracion les enluèrne enquia convencer-se qu'èth sòn hilh a condicions de gèni.

Non ei pas tan desastrós, totun. Ei atau que va eth mon. Çò que passe ei que, quan es pairs comencen a explicar-mos a nosati se n'arriben a èster, d'intelligents, es sòns orribles descendents, alavetz comencen a bramar:

—Era bacina, que vomègui!

Es mèstres patissen fòrça d'auer d'escotar aguesta sòrta de bestieses proferides per pairs satisfèts, mès d'abitudina s'i pòden tornar quan arribe era ora de redactar er informe de finau de cors. Se siguessa mèstre, me premaniria quauques bones mocades entàs hilhs mau viciadi d'aguest tipe de pairs. Escriueria: "Eth vòste hilh Maximilian ei un desastre totau. Demori qu'ajatz negòci familiar entà poder-lo-i encabir quan acabe era escòla pr'amor que de ben segur, coma i a mon, que, autaments, non traparà treball enlòc".

O ben, s'en aqueth moment me daue pera lirica, dilhèu escriuèria: "Ei ua curiosa vertat qu'es sautarèths an es organs dera oïda enes costats der abdomèn. Vist çò qu'a apre-nut aguest cors, era vòsta hilha Vanessa non les a enlòc, es organs dera oïda".

Poderia anar mès luenh e tot, en istòria Naturau, e díder: “I a ua cigala que se passe sies ans dejós de tèrra en forma de cuca, e non mès de sies dies liura dessús de tèrra e damb solei e aire. Eth vòste hilh Wilfred a passat sies ans en forma de cuca en aguesta escòla, e encara demoram qu’emergisque dera crisalida”. Ua mainadeta particularament agassanta me poderie passar a díder: “Fiòna a era madeisha beresa glaciara qu’un icebèrg, mès damb era diferéncia qu’un icebèrg non a absolutament arren jos era superfícia”. Supòsi qu’ac passaria plan ben escriuent informes de finau de cors sus es poirits dera mia classa. Mès pro d’aguest color. Auem d’anar entà dauant.

De viatges te tròbes damb pairs que hèn tot eth contrari, que non mòstren cap d’interès pes sòns hilhs, e aguesti naturalment son piri que non pas es mau viciats. Eth senhor e era senhora Wormwood èren d’aguesta auta espècia. Auien un hilh que se didie Michael e ua hilha que se didie Matilda, e se fixauen en Matilda en particular coma se non siguesse qu’ua crosta. Ua crosta ei quauquarren qu’as de tier mentre non arribe eth moment d’arrincar-te-la e lançar-la ben luenh. Eth senhor e era senhora Wormwood non vedien era ora tà poder arrincar-se era hilheta e lançar-la ben luenh, e milhor enquiar aute comdat, mès luenh e tot encara.

Ja ei pro lèg qu'és pairs tracten as enfants coma se siguessen crostes o bonhs, mès ei plan piri s'er enfant en qüestion ei extraordinari, voi díder sensible e intelligent. Matilda ère totes dues causes, mès per dessus de tot ère intelligente. Ère tan degordida e aprenie tan de prèssa qu'era sua abilitat aurie estat evidenta entàs pairs mès simplòts e tot. Mès eth senhor e era senhora Wormwood èren tan nècis e èren tant embolhats enes sues miserables vides que non i vedien arren d'extraordinari ena sua hilha. Entà díder era vertat, s'auesse estat eth cas dobtí que s'auessen fixat ena sua hilha arrossegant-se enquia casa damb era cama trincada.

Eth frair de Matilda, Michael, ère un gojat perfèctament normau, mès era fraia, atau coma è dit, ère entà hèr-te daurir uns uelhs coma iranges. Tar an e miei d'edat parlaue perfèctament, e sabie tantes paraules coma era màger part dera gent grana. Es pairs, en compdes de felicitar-la, li diguien charraira e li avertien secament qu'és mainades s'an de veir mès non s'an d'enténer.

Tàs tres ans Matilda auie aprenut a liéger tota soleta guardant es diaris e es revistes escampats per casa. Tàs quate liegie seguit e ben, e naturalment comencèc a delir-se pes libres. Er unic libre d'aquera illustrada casa ère ua causa titolada *Codinar ei facil* e ère de sa mama; quan se l'aguec liejut dera prumèra ara darrèra plana auent-se aprenut de memòria totes es recèptes, decidic que volie quauquarren mès interessant.

—Papa —didec—, ¿que me poderies crompar un libre?

—¿Un libre? —didec eth—; ¿e tà qué lo vòs, un libròt, tu?

—Tà liéger, papa.

—E qué a de dolent era television, per amor de Diu! Auem ua tele preciosa, damb pantalha de dotze polzades, e ara me vies damb aquerò d'un libre! Ès mau acostumada, petita.

Lèu lèu cada dia ena tarde Matilda se posauè soleta en casa. Eth sòn frair, cinc ans mès gran, se n'anaue tà estudi. Eth sòn pair a trabalhar e era sua mair a jogar ath bingo en ua ciutat a tretze quilomètres. Era senhora Wormwood auie eth vici de jogar ath bingo e i anaue cinc tardes ara setma-

na. Era tarde deth dia qu'eth pair s'auie negat a crompar-li un libre, Matilda se n'anèc tota soleta tara bibliotèca publica deth pòble. Quan arribèc se presentèc ara bibliotecària, era senhora Phelps. Li demanèc se podie sèir-se e liéger un libre. Era senhora Phelps, un shinhau estonada pera arribada d'ua mainada tan petitòta e sense que l'acompanhèsse arrés, li didec, totun, qu'ère plan benvenguda.

—¿A on son es libres tà mainatges, se li platz? —demanèc Matilda.

—Son aqui, en aqueres estatgères de dejós —didec era senhora Phelps—. ¿Que m'ajudaries a trobar-te'n un damb un pialèr de diboishi?

—Non, gràcies —didec Matilda—. Ja m'esdegarè.

D'alavetz estant, cada tarde, tot just sa mama se n'anaue tath bingo, Matilda se n'anaue tara bibliotèca contenta. Auie sonque dètz minutes de camin, que li permetien dues ores de glòria, seiguda e concentrada en un cornèr caudet devorant un libre darrèr de un aute. Quan s'auèc liejut toti e cadun des libres entà mainatges que i auie comencèc a rondar bèra auta causa.

Era senhora Phelps, qu'aqueres pòques setmanes l'auie observada fascinada, se lheuèc dera taula e se i apropèc:

—¿Que te pogui ajudar, Matilda? —li demanèc.

—Pensaua se que poderia liéger, ara —didec Matilda—. Ja è acabat toti es libres tà mainatges.

—Vòs díder que t'as guardat es sants.

—Òc, e tanben me les è liejudi.

Era senhora Phelps guardèc a Matilda des de naut pr'amor dera sua estatura, e Matilda li tornèc era guardada des de baish.

—Pensi que n’i a bèth un qu’ei ben pòca causa —didec Matilda—, mès n’i a d’auti que son preciosi. M’agradèc *Eth jardin secret*; ei eth que mès m’a agradat. I a molti mistèris. Eth mistèri dera cramba darrèr dera pòrta barrada e eth mistèri deth jardin darrèr dera paret nauta.

Era senhora Phelps ère perplèxa:

—Exactament, ¿guairi ans as Matilda? —demanèc.

—Quate ans e tres mesi —responec Matilda.

Era senhora Phelps demorèc mès perplèxa encara, mès auec era prudéncia de non manifestà’c.

—¿Quina sòrta de libre t’agradarie liéger, ara? —demanèc.

Matilda didec:

—Ne voleria un de bon de vertat, des que liegen es grani. Un de famós. Non ne sabi de nòms.

Era senhora Phelps recorrec es estatgères, prenent-s’i eth temps. Non sabie qué trèir-ne. Se demanue com se hège entà trigar un libre famós de gent grana entà ua mainada de quate ans. Era sua prumèra idea siguec de cuélher ua no-vèlla sentimentau damb adolescents, d’aqueres pensades entà escolans de quinze ans, mès instinctivament passèc de long per aquera estatgèra.

—Comença damb aguest —didec ara fin—. Ei plan famós e molt bon. Se te resulte massa long m’ac dides e te’n cercarè un aute de mès cuert e facil.

—*Es granes esperances* —liegec Matilda—, de Charles Dickens. M’agradarie sajà’c.

Deui d’èster hòla, pensèc era senhora Phelps, mès a Matilda li didec:

—Òc, sajà’c.

Pendent es tardes següentes, era senhora Phelps damb pro esfòrci podec trèir es uelhs dera mainadeta seiguda ores e ores en gran fautulh dera auta punta dera sala, damb eth libre ena hauda. L'auie d'auer ena hauda pr'amor que pesaue massa, e aquerò hège que siguesse inclinada entà dauant tà poder arribar a liéger. Estranha estampa era d'aquera poqueta causa de persona, de peu fosc e seiguda damb es cames hènt balança e es pès pròp de tèrra, absorbuda totaument enes maravilhosas aventures de Pip e era vielha senhora Havisham e casa sua plea de telaranhes

e per asimant dera màgia que Dickens, eth gran condaire de condes, auie fabricat damb paraules. Er unic moviment dera lectora ère l'heuar era man de tant en tant entà virar era huelha, e era senhora Phelps s'entristie tostemp que li arribaue era ora de trauessar era sala e de díder:

—Manquen dètz minutes entàs cinc, Matilda.

Pendent era prumèra setmana des visites de Matilda, era senhora Phelps li auie dit:

—¿Te pòrte e te ven a cercar cada dia, ta mama?

—Mama va cada tarde tà Aylesbury a jogar ath bingo —auie responut Matilda—. Non ac sap que vengui tad aciu.

—Aquerò ei molt mau hèt —didec era senhora Phelps—. Me semble que l'ac auries de díder.

—Non —didec Matilda—. Non me posse a liéger libres. Ne papa tanpòc.

—Donques, ¿qué demoren que i hèsques, tu, cada tarde, en ua casa tota soleta?

—Donques, engüejar-m'i e guardar era tele.

—Ja.

—Ada era tant li hè, çò que hèsqui o dèishi de hèr —didec Matilda, damb un pensament de tristòr.

Era senhora Phelps ère preocupada pera mainada, qu'auie de caminar per tot eth transitat Carrèr Gran deth pòble e despús trauessar-lo, mès decidic de non calar-s'i.

Ath cap d'ua setmana Matilda auie acabat *Es granes esperances*, qu'auie quate centes onze planes en aquera edicion.

—M'a agradat fòrça —li didec ara senhora Phelps—. ¿N'a escrit d'auti, eth senhor Dickens?

—Molti mès —didec, perplèxa, era senhora Phelps—. ¿Vòs que te'n triga un aute?

Pendent es sies mesi següents, e jos era guardada atenta e amabla dera senhora Phelps, Matilda liegec es libres següents:

Nicholas Nickleby, de Charles Dickens.

Oliver Twist, de Charles Dickens.

Jane Eyre, de Charlotte Brönte.

Orgulh e prejudici, de Jane Austen.

Tess des Ubervilles, de Thomas Hardy.

Retorn tara Tèrra, de Mary Webb.

Kim, de Rudyard Kipling.

Er òme invisible, d'H. G. Wells.

Eth vielh e era mar, d'Ernest Hemingway.

Eth sorrolh e era fúria, de William Faulkner.

Es arradims dera ira, de John Steinbeck.

Es boni amics, de J. B. Priestley.

Ròcs de Brighton, de Graham Greene.

Era revòlta des animaús, de George Orwell.

Ère ua lista formidabla e era senhora Phelps ère plea d'admiracion e tota excitada, mès probablament siguec bona causa que non se deishèsse arrossegat peth hèt. Lèu lèu totòm qu'auesse presenciàt çò qu'auie arrenhutat aquera creatura aurie queigut ena temptacion de hèr-ne era grana òlha e d'estiéner era notícia per tot eth pòble e mès enlà, mès era senhora Phelps non. Era se calaue enes sòns ahèrs e hège fòrça temps qu'auie trobat que pòqui viatges valie era pena, encuedar-se'n des hilhs dera auta gent.

—Eth senhor Hemingway ditz moltes causes que non compreni —li didec Matilda—. Sustot des òmes e es hemes. Mès m'agrade tanben. Era manèra coma ac explique

me hè a sénter coma se jo siguessa aqui madeish guardant coma passe.

—Un bon escrivan harà qu’ages tostemp aguesta sensacion —didec era senhora Phelps—. E non i patisques, pes causes que non comprenes. Non penses e dèisha qu’és paraules te submergisquen, coma se siguessen musica.

—Ac harè, ac harè.

—¿Ac sabies —li didec era senhora Phelps—, qu’és bibliotèques publiques coma aguesta, te dèishen libres en prèst entà que te les empòrtes tà casa?

—Non ac sabia —didec Matilda—. ¿A jo tanben?

—E tant —didec era senhora Phelps—. Quan ages trigat eth libre que volgues, pòrta-me-lo entà aumplir era ficha e alavetz lo pòs auer pendent quinze dies. E se vòs te’n pòs emportar mès d’un.

Des d'alavetz, Matilda anaue tara bibliotèca sonque un viatge ara setmana entà escuelher-se mèns libres e tornar es que s'auie emportat. Era sua crambeta se convertic ena sua sala de lectura e aqui se posauie liegent grana part des tardes, soent damb ua tassa de chicolate caud ath costat. Non ère encara pro nauta tà arténher toti es aparells dera codina, mèns auie amagada ua caisha dehòra de casa, que quan calie entraue e s'i pujaue entà cuélher tot çò que volie. Lèu tostemp se hège chicolate, cauhant lèit en ua caçeròla que metie dauant dera estufa abans de barrejar-la damb eth chicolate en povàs. De tant en tant se hège ua sopa Bovril, o ben Ovaltina. Ère agradiu de pujar-se ua beguda cauda tara cramba liegent ena casa vueda, pes tardes. Es libres la transportauen tà mons nau e li presentauen a gent impressionanta que viuie vides excitantes. Naveguèc en vielhs vaishèths de vela damb Joseph Conrad. Anèc tà Africa damb Ernest Hemingway e tara Índia damb Rudyard Kipling. Viatgèc per tot eth mon seiguda ena sua crambeta d'un pòble anglés.

Era arrevirada s'a amiat a tèrme
damb era collaboracion dera Institucion
des Letres Catalanes

MATILDA © Roald Dalh Story Company Limited, 1988
ROALD DAHL is a registered trademark of The Roald Dahl Story Company Ltd.
www.roalddahl.com
Illustrations copyright © Quentin Blake, 1988

© dera arrevirada: Manuela Ané, 2019
© dera correccion: Verònica Barès, 2019
© d'aguesta edicion: Pagès Editors, S L, 2020
carrèr Sant Salvador, 8 -25005 Lhèida
editorial@pageseditors.cat
www.pageseditors.cat
Prumèra edicion: març del 2020
ISBN: 978-84-1303-180-4
DL: L 171-2020
Estampat en Arts Gràfiques Bobalà, S L

◀ estampat en **Lhèida** ▶

Qu'ei proïbida era reproduccion totau o parciau d'aguest obratge per quin mejan
que sigue sense era autorizacion prealabla dera casa editora.